

**PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW**
DNR-70-99(15) 13/MJ

Warszawa, dnia grudnia 2013 r.

DECYZJA DNR-1/129/2013

Na podstawie:

- 1) art. 24 ust. 4 pkt 2 lit. b w związku z art. 10 ust. 1, art. 5 ust. 1, art. 4 ust. 1 oraz art. 13 ustawy z dnia 12 grudnia 2003 r. o ogólnym bezpieczeństwie produktów (Dz. U. Nr 229, poz. 2275, Dz. U. Nr 229, poz. 2275, z 2007 r. Nr 35, poz. 215, z 2008 r. Nr 157, poz. 976, z 2009 r. Nr 18, poz. 97 i Nr 20, poz. 106 oraz z 2011 r. Nr 63, poz. 322 i Nr 102, poz. 586), po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego wszczętego z urzędu w sprawie ogólnego bezpieczeństwa drabin drewnianych rozstawnych 2x3, 2x4, 2x5, 2x6, 2x7 oraz 2x8, wprowadzonych na polski rynek przez przedsiębiorców Piotra Szwarkowskiego i Jana Szwarkowskiego, wspólników spółki cywilnej, prowadzących działalność gospodarczą pod nazwą WOODLAND s. c. w Grybowie, Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów stwierdza, iż produkty te ze względu na nierównomierne rozmieszczenie szczebli, brak zabezpieczenia nakrętek śrub przed poluzowaniem, wystające ostre z zadziorami śruby użyte do zamocowania łańcucha blokującego rozstaw, brak dołączenia do drabin istotnych dla użytkownika informacji i ostrzeżeń związanych ze stosowaniem produktu nie są bezpieczne i w przypadku drabin drewnianych rozstawnych 2x3, 2x4, 2x5, 2x6, 2x7 oraz 2x8, wprowadzonych na rynek - w przypadku produktów wprowadzonych na rynek w okresie od stycznia 2013 r. do września 2013 r. nakazuje Piotrowi Szwarkowskiemu i Janowi Szwarkowskiemu, wspólnikom spółki cywilnej, prowadzącym działalność gospodarczą pod nazwą WOODLAND s. c. w Grybowie natychmiastowe wycofanie z rynku tych produktów,
- 2) art. 24 ust. 12 ustawy z dnia 12 grudnia 2003 r. o ogólnym bezpieczeństwie produktów (Dz. U. Nr 229, poz. 2275, Dz. U. Nr 229, poz. 2275, z 2007 r. Nr 35, poz. 215, z 2008 r. Nr 157, poz. 976, z 2009 r. Nr 18, poz. 97, Nr 20, poz. 106 oraz z 2011

r. Nr 63, poz. 322 i Nr 102, poz. 586) Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów zobowiązuje przedsiębiorców Piotra Szwarkowskiego i Jana Szwarkowskiego, wspólników spółki cywilnej, prowadzących działalność gospodarczą pod nazwą WOODLAND s. c. w Grybowie do przekazania Prezesowi Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów dowodów wykonania decyzji w zakresie pkt 1 w terminie 14 dni od dnia wykonania pkt 1 niniejszej decyzji,

- 3) art. 33a ust. 2 pkt 2 w związku z art. 10 ust. 1 i art. 13 ustawy z dnia 12 grudnia 2003 r. o ogólnym bezpieczeństwie produktów (Dz. U. Nr 229, poz. 2275, Dz. U. Nr 229, poz. 2275, z 2007 r. Nr 35, poz. 215, z 2008 r. Nr 157, poz. 976, z 2009 r. Nr 18, poz. 97 i Nr 20, poz. 106 oraz z 2011 r. Nr 63, poz. 322 i Nr 102, poz. 586), za wprowadzenie na rynek produktów nie spełniających ogólnych wymagań bezpieczeństwa - drabin drewnianych rozstawnych 2x3, 2x4, 2x5, 2x6, 2x7 oraz 2x8, Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów nakłada na przedsiębiorców Piotra Szwarkowskiego i Jana Szwarkowskiego, wspólników spółki cywilnej, prowadzących działalność gospodarczą pod nazwą WOODLAND s. c. w Grybowie karę pieniężną w wysokości 30 000,00 zł (słownie: trzydzieści tysięcy złotych), płatną do budżetu państwa.

Uzasadnienie

Pismem z dnia 5 czerwca 2013 r. Lubelski Wojewódzki Inspektor Inspekcji Handlowej przekazał Prezesowi Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów („UOKiK”) protokół wraz z aktami kontroli przedsiębiorcy „CLIP PUCHCIŃSCY” spółka jawna z siedzibą w Lublinie, dotyczący drabin drewnianych rozstawnych 2 x 6.

dowód: protokół kontroli nr: NB.8361.49.2013 - k. 18-25 akt kontroli
Lubelskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej.

Ponadto, pismem z dnia 10 czerwca 2013 r. Małopolski Wojewódzki Inspektor Inspekcji Handlowej przekazał Prezesowi UOKiK protokół i akta kontroli przedsiębiorcy Czesława Śliwy, prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą Śliwa Czesław Firma Handlowa „Śliwa” w Rzeszotarach dotyczący drabin drewnianych rozstawnych 2x6, 2x7 oraz

2x8 oraz pismem z dnia 24 czerwca 2013 r. protokół i akta kontroli przedsiębiorcy Andrzeja Matogi, prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą Matoga Andrzej Firma Produkcyjno - Handlowa „MAAN” w Rzeszotarach, dotyczący drabin drewnianych rozstawnych 2x3, 2x4 oraz 2x5.

dowód: protokół kontroli nr: WN.8361.207.2013 - k. 10-15 akt kontroli Małopolskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej.

dowód: protokół kontroli nr: WN.8361.248.2013 - k. 15-18 akt kontroli Małopolskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej.

Drabiny drewniane rozstawne 2x3, 2x4, 2x5, 2x6, 2x7 oraz 2x8 posiadają dwustronne wejście z odpowiednio – 3, 4, 5, 6, 7 bądź 8 szczeblami po każdej ze stron. Szczeble są zaczopowane (złącza nieprzechodzące) i trwale sklejone w gniazdach podłużnic. Zakończenie bocznic jest sfazowane (ścięte pod kątem). Zawiasy przymocowane są do podłużnic w górnych częściach drabin za pomocą śrub z nakrętkami samokontrującymi. Dodatkowo, w drabinach dwa szczeble wzmocniono metalowymi gwintowanymi prętami, skręconymi na końcach nakrętkami. Zabezpieczenie rozstawu nóg drabin stanowią dwa łańcuchy zamocowane do podłużnic za pomocą śrub z nakrętkami. Na podłużnicach zamocowano etykietę zawierającą m.in. nazwę i adres producenta: „WOODLAND s. c. J&P Szwarkowscy 33 - 330 Grybów, ul. Spokojna 8”, „www.woodland.vns.pl”, nazwę i typ drabiny, jej wysokość i wagę, numer normy „PN-EN 131”, piktogramy ostrzegawcze i informacyjne związane ze stosowaniem produktu oraz kalendarzyk z zaznaczonymi datami (w przypadku drabin drewnianych rozstawnych 2x3 i 2x4 – „05.2013”, w przypadku drabiny drewnianych rozstawnych 2x5, 2x6, 2x7 oraz 2x8 – „04.2013”). Do drabin, znajdujących się u przedsiębiorcy Czesława Śliwy, prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą Śliwa Czesław Firma Handlowa „Śliwa” w Rzeszotarach oraz przedsiębiorcy Andrzeja Matogi, prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą Matoga Andrzej Firma Produkcyjno - Handlowa „MAAN” w Rzeszotarach dołączone są instrukcje użytkowania w języku polskim.

W toku kontroli przedsiębiorcy „CLIP PUCHCIŃSCY” spółka jawna z siedzibą w Lublinie oraz przedsiębiorcy Czesława Śliwy, prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą Śliwa Czesław Firma Handlowa „Śliwa” w Rzeszotarach oraz przedsiębiorcy Andrzeja Matogi, prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą Matoga Andrzej Firma Produkcyjno - Handlowa „MAAN” w Rzeszotarach, inspektorzy Inspekcji Handlowej w

oparciu o przepisy ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów, wspomagając się wymogami określonymi w normach PN-EN 131+ A1:2011 „Drabiny – Część 1: Terminologia, rodzaje, wymiary funkcjonalne”, PN-EN 131 -2 + A1:2012 „Drabiny – Część 2: Wymagania, badanie, oznakowanie” oraz PN-EN 131-3:2007 „Drabiny – Część 3 Informacje użytkowe” w drodze badań organoleptycznych dokonali oceny bezpieczeństwa przedmiotowych drabin drewnianych rozstawnych 2x3, 2x4, 2x5, 2x6, 2x7 oraz 2x8.

Ocena bezpieczeństwa drabiny drewnianej rozstawnej 2x6 przeprowadzona przez inspektorów reprezentujących Lubelskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej w toku kontroli przedsiębiorcy „CLIP PUCHCIŃSCY” spółka jawna z siedzibą w Lublinie wykazała, że :

1. odległość pomiędzy podłożem a górną krawędzią pierwszego stopnia wynosiła 305 mm, odległość pomiędzy górną krawędzią pierwszego stopnia a górną krawędzią drugiego stopnia, pomiędzy górną krawędzią drugiego stopnia a górną krawędzią trzeciego stopnia oraz pomiędzy górną krawędzią trzeciego stopnia a górną krawędzią czwartego stopnia wynosi 265 mm, odległość pomiędzy górną krawędzią czwartego stopnia a górną krawędzią piątego stopnia oraz pomiędzy górną krawędzią piątego stopnia a górną krawędzią szóstego stopnia wynosi 320 mm, co stanowi niezgodność z:
 - pkt 4.1 normy PN-EN 131-1+A1 :2011 Wymagania ogólne, który stanowi, że szczeble i stopnie drabiny powinny być równomiernie rozmieszczone z tolerancją +/- 2 mm oraz
 - pkt 4.3 normy PN-EN 131-1+A1:2011, zgodnie z którym odległość między stopniami winna się mieścić w przedziale od 250 mm do 300 mm,
2. nakrętki śrub mocujących ograniczniki rozstawu nóg drabiny do podłużnic nie są zabezpieczone przed poluzowaniem, co stanowi niezgodność z pkt 4.3 normy PN-EN 131-2+A1:2012 „Konstrukcja”, zgodnie z którym śruby i nakrętki powinny być zabezpieczone przed poluzowaniem, np. poprzez samoblokujące albo mechanicznie blokowane urządzenia zabezpieczające,
3. powierzchnie drewnianych elementów nie są zabezpieczone przezroczystym i wodoodpornym środkiem, co stanowi niezgodność z pkt 4.4 normy PN - EN 131 - 2 +A1:2012,
4. do produktu nie dołączono instrukcji użytkowania zawierającej wymagane informacje i ostrzeżenia - stosownie do postanowień pkt 7 normy PN-EN 131-

3:2007 Drabiny-Część 3: Informacje użytkowe, zgodnie z którym podstawowe instrukcje powinny być dostarczone do każdej drabiny w języku polskim.

dowód: sprawozdanie z badań organoleptycznych nr 1 - k. 32-37 akt kontroli Lubelskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej.

Ponadto, badania organoleptyczne drabin drewnianych rozstawnych 2x6, 2x7 i 2x8, dokonana przez inspektorów reprezentujących Małopolskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej w toku kontroli przedsiębiorcy Czesława Śliwy, prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą Śliwa Czesław Firma Handlowa „Śliwa” w Rzeszotarach wykazała:

1. nierównomierne rozmieszczenie szczebli (odległość pomiędzy pierwszym a drugim i drugim a trzecim szczeblem mierzona pomiędzy ich górnymi powierzchniami wynosiła – 320 mm, a odległości pomiędzy pozostałymi szczeblami 270 mm) oraz zbyt duże odległości pomiędzy szczeblami - pomiędzy pierwszym a drugim i drugim a trzecim odległość wynosi 320mm, co narusza wymagania punktów 4.1 i 4.3, normy PN-EN 131-1+A1:2011, zgodnie z którymi szczeble drabiny powinny być równomiernie rozmieszczone z tolerancją +/- 2mm, a odległość pomiędzy górnymi powierzchniami szczebli może wynosić maksymalnie 300mm,
2. wystające śruby użyte do zamocowania łańcucha blokującego rozstaw były ostre z zadziorami, co mogłyby spowodować przypadkowe skaleczenia, otarcia lub zahaczenie odzieży użytkownika – powyższe stanowi niezgodność z wymaganiami punktu 4.4. normy PN-EN 131-2+A1:2012, zgodnie z którym wystające elementy powinny być pozbawione zadziorów oraz
3. brak w dołączonej do drabiny instrukcji powtórzenia informacji – piktogramów - które zgodnie z punktem 6.2 normy PN-EN 131-3:2007 powinny być umieszczone na drabinie oraz uwagi, że drabina powinna opierać się na nogach, nie na szczeblach czy stopniach, tj. informacji wymaganych wg punktów 7.1 i 7.3 normy PN-EN 131-3:2007.

dowód: sprawozdania z badań organoleptycznych nr WN.8361.207.2013 – 1, nr WN.8361.207.2013 – 2 oraz nr WN.8361.207.2013 – 3 - k. 5-10 akt kontroli Małopolskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej.

Jednocześnie, ocena bezpieczeństwa drabin drewnianych rozstawnych 2x3, 2x4 i 2x5 przeprowadzona przez inspektorów reprezentujących Małopolskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej w toku kontroli przedsiębiorcy Andrzeja Matogi prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą Matoga Andrzej Firma Produkcyjno – Handlowa „MAA” w Rzeszotarach wykazała:

1. w przypadku drabiny drewnianej rozstawnej 2x3 - zbyt duże odległości pomiędzy szczeblami: pomiędzy pierwszym a drugim i drugim a trzecim wynosiła 320 mm, co narusza wymagania punktu 4.3 normy PN-EN 131-1+A1:2011, zgodnie z którym odległość pomiędzy górnymi powierzchniami szczebli może wynosić maksymalnie 300 mm,
2. w przypadku drabin drewnianych rozstawnych 2x4 i 2x5: nierównomierne rozmieszczenie szczebli (odległość pomiędzy pierwszym a drugim i drugim a trzecim szczeblem mierzona pomiędzy ich górnymi powierzchniami wynosiła – 320 mm; odległości pomiędzy pozostałymi szczeblami - 270 mm) oraz zbyt duże odległości pomiędzy szczeblami (odległość pomiędzy szczeblami: pierwszym a drugim i drugim a trzecim wynosiła 320 mm), co narusza wymagania punktów 4.1 i 4.3 normy PN-EN 131-1+A1:2011 zgodnie, z którymi szczeble drabiny powinny być równomiernie rozmieszczone z tolerancją +/- 2 mm, a odległość pomiędzy górnymi powierzchniami szczebli może wynosić maksymalnie 300 mm oraz
3. w przypadku drabin 2x3, 2x4 i 2x5: wystające ostre z zadziorami śruby użyte do zamocowania łańcucha blokującego rozstaw, co stanowi niezgodność z wymaganiami punktu 4.4 normy PN-EN 131-2+A1:2012, zgodnie z którym wystające elementy powinny być pozbawione zadziorów oraz brak w dołączonej do drabin instrukcji powtórzenia informacji – piktogramów, które zgodnie z punktem 6.2 normy PN-EN 131-2+A1:2012 powinny być umieszczone na drabinach oraz uwagi, że drabina powinna opierać się na nogach, nie na szczeblach czy stopniach, tj. informacji wymaganych wg punktów 7.1 i 7.3 normy PN-EN 131-3:2007.

dowód: sprawozdania z badań organoleptycznych nr WN.8361.248.2013 – 1, nr WN.8361.248.2013 – 2 oraz nr WN.8361.248.2013 – 3 - k. 5-10 akt kontroli Małopolskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej.

Mając na uwadze wyniki badań organoleptycznych kwestionowanych drabin drewnianych rozstawnych 2x3, 2x4, 2x5, 2x6, 2x7 oraz 2x8, Prezes UOKiK uznał, iż istnieje znaczne prawdopodobieństwo, iż ww. produkty nie spełniają wymagań bezpieczeństwa, przez co mogą stwarzać zagrożenie dla zdrowia i bezpieczeństwa konsumentów i uznał za zasadne wszczęcie w tej sprawie postępowania administracyjnego na podstawie ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów.

Zgodnie z art. 61 § 4 Kodeksu postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2013 r. poz. 267), pismem z dnia 4 października 2012 r. organ nadzoru powiadomił przedsiębiorców Piotra Szwarkowskiego i Jana Szwarkowskiego, współników spółki cywilnej, prowadzących działalność gospodarczą pod nazwą WOODLAND s. c. w Grybowie, zwanych dalej „Przedsiębiorcami” (strony postępowania) o wszczęciu postępowania administracyjnego w sprawie ogólnego bezpieczeństwa drabin drewnianych rozstawnych 2x3, 2x4, 2x5, 2x6, 2x7 oraz 2x8. Jednocześnie, organ nadzoru zwrócił się do stron postępowania z prośbą o dostarczenie pełnej listy dystrybutorów tych produktów ze wskazaniem liczby produktów i okresu, w którym były one wprowadzane na rynek. Ponadto, w przypadku podjęcia przez strony postępowania działań naprawczych mających na celu wyeliminowanie zagrożeń stwarzanych przez te produkty, zwrócił się z prośbą o przedstawienie potwierdzających to dowodów.

dowód: pismo z dnia 24 lipca 2013 r. – k. 1-4 akt postępowania Prezesa UOKiK.

Pismem, które wpłynęło do UOKiK w dniu 14 sierpnia 2013 r. strony postępowania oświadczyły, iż aktualnie używane naklejki oraz instrukcje obsługi drabin zostały zatwierdzone przez Małopolskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej, poinformowały, że na produktach znajduje się oznaczenie by nie wchodzić na wyżej niż na trzeci szczebel od szczytu drabiny oraz że najwyższe szczeble nie są szczeblami lecz elementami łącznymi konstrukcji drabiny służącymi do przytrzymywania się bądź oparcia w trakcie korzystania z nich, wskazały także, iż zastosowany rozstaw szczebli jest wygodniejszy

i bezpieczniejszy w użytkowaniu, ponieważ punkt podparcia przypada w połowie uda użytkownika, a nie na kolanie oraz że nie jest możliwe, aby fabrycznie nowe śruby posiadały zadziory i z takimi zadziorami zamontowane w drabinach, jak również, że w mocowaniu łańcuszków w drabinach zastosowano nakrętki podkładowe ze specjalnymi ząbkami w dolnej części.

dowód: pismo – k. 5-16 akt postępowania Prezesa UOKiK.

Pismem z dnia 2 września 2013 r. Prezes UOKiK poinformował strony postępowania, w toku przeprowadzonej u nich przez Małopolskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej kontroli zakwestionowano brak w oznaczeniu (naklejkach) drabin piktogramów dotyczących ich właściwego użytkowania, natomiast niniejsze postępowanie dotyczy braku powtórzenia w instrukcji obsługi informacji – piktogramów - które zgodnie z punktem 6.2 normy PN-EN 131-3:2007 - powinny być umieszczone na drabinie oraz uwagi, że drabina powinna opierać się na nogach, nie na szczeblach czy stopniach, tj. informacji wymaganych dla wszystkich rodzajów drabin wg punktów 7.1 i 7.3 normy PN-EN 131-3:2007. Organ nadzoru poinformował także, iż nie podziela opinii strony postępowania dotyczącej rozmieszczenia szczebli kwestionowanych drabin i stoi na stanowisku, że celem zachowania ogólnych wymagań bezpieczeństwa, zgodnie z wymaganiami punktów 4.1 i 4.3 normy PN-EN 131+ A1:2011 „Drabiny – Część 1: Terminologia, rodzaje, wymiary funkcjonalne” szczeble drabiny powinny być równomiernie rozmieszczone z tolerancją +/- 2 mm, a odległość pomiędzy górnymi powierzchniami szczebli może wynosić maksymalnie 300 mm, oraz że materiał dowodowy znajdujący się w aktach niniejszego postępowania, w postaci dokumentacji fotograficznej jednoznacznie wskazuje na zastosowanie śrub z zadziorami oraz nakrętek bez ząbków w dolnej części, zabezpieczających je przed odkręceniem. Prezes UOKiK zwrócił się także o przekazanie dowodów potwierdzających wyeliminowanie zagrożeń stwarzanych przez drabiny będące przedmiotem niniejszego postępowania.

dowód: pismo z dnia 2 września 2013 r. – k. 17-18 akt postępowania Prezesa UOKiK.

W odpowiedzi, pismem z dnia 18 września 2013 r. strony postępowania oświadczyły, iż podtrzymują swe stanowisko dotyczące bezpieczeństwa i użytkowania drabin ze

zwiększonym rozstawem oraz że nie ma to negatywnego wpływu na bezpieczeństwo ich użytkowania, lecz jest dodatkowym atutem. Przedsiębiorcy poinformowali również, iż w związku z niezgodnością rozstawu szczebli z normą zastosują się do przepisów i zaprojektują drabiny tak, aby rozstaw szczebli był równomierny, jak również, że nie widzą potrzeby wycofywania dotychczas sprzedanych drabin z rynku, oraz przekazały wykaz kierunków rozchodu przedmiotowych drabin.

dowód: pismo z dnia 18 września 2013 r. – k. 19-45 akt postępowania Prezesa UOKiK.

Pismem z dnia 10 października 2013 r. Prezes UOKiK poinformował Przedsiębiorców, iż podtrzymuje stanowisko, iż przedmiotowe drabiny nie są bezpieczne i w związku z tym powinny zostać wycofane z rynku. Wskazał Przedsiębiorcom, iż zaproponowane przez nich działania polegające na produkcji nowych drabin z równomiernym rozstawem szczebli oraz - w przypadku przedmiotowych drabin ze zbyt długimi śrubami będących w posiadaniu dystrybutorów - wymiana śrub na krótsze bądź całkowita wymiana produktu na nowy, nie są wystarczające do uznania, iż zagrożenia stwarzane przez produkty będące przedmiotem niniejszego postępowania zostaną wyeliminowane i wskazał, iż niezbędne jest wycofanie tych produktów od dystrybutorów i ich utylizacja.

dowód: pismo z dnia 10 października 2013 r. – k. 46 akt postępowania Prezesa UOKiK.

W odpowiedzi, pismem z dnia 22 października 2013 r. Przedsiębiorcy wnieśli o zbadanie kwestii bezpieczeństwa drabin przez profesjonalną jednostkę sprawdzającą jak np. Polski Komitet Normalizacyjny oraz przekazali informacje o producentach drabin, którzy w ich opinii nie stosują postanowień normy.

dowód: pismo z dnia 22 października 2013 r. – k. 47-48akt postępowania Prezesa UOKiK.

Pismem z dnia 20 listopada 2013 r. Prezes UOKiK poinformował, iż Polski Komitet Normalizacyjny w Warszawie nie jest jednostką, w której właściwości znajduje się przeprowadzanie badań ani wydawanie opinii w kwestii bezpieczeństwa produktów i zwrócił się z prośbą o sprecyzowanie wniosku o przebadanie kwestii bezpieczeństwa badań przedmiotowych drabin. Ponadto, organ nadzoru wskazał, że dysponuje opinią Instytutu Mechanizacji Budownictwa i Górnictwa Skalnego w Warszawie, zwanego dalej „IMBiGS”, dotyczącą m.in. wpływu nierównomiernego rozmieszczenia szczelbi na bezpieczeństwo użytkowania drabin. W opinii IMBiGS, spełnienie wymagania określonego w pkt 4.1 normy PN-EN 131-1+A1:2011 PN-EN 131+ A1:2011 „Drabiny – Część 1: Terminologia, rodzaje, wymiary funkcjonalne”, zwana dalej „normą”, zgodnie z którym poszczególne szczelble drabiny powinny być rozmieszczone równomiernie z maksymalną odchyłką ± 2 mm ma istotny wpływ na bezpieczeństwo podczas wchodzenia, a zwłaszcza schodzenia z drabiny, gdy stopy stawiane są na górne powierzchnie szczelbli w sposób intuicyjny – a nierównomierne rozmieszczenie szczelbli stanowi zagrożenie upadku podczas wykonywania tych czynności. Ponadto, odnosząc się do faktu, iż instrukcje użytkowania drabin zawierają zakaz stawiania stóp na dwóch górnych szczelblach, IMBiGS wskazał, iż należy w miarę możliwości przewidywać i eliminować również te zagrożenia bezpieczeństwa, które wynikają z użytkowania produktu niezgodnie z instrukcją. W tym samym piśmie, Prezes UOKiK poinformował Przedsiębiorców o przysługującym im prawie do zapoznania się ze zgromadzonymi aktami sprawy oraz prawie wypowiedzenia się co do zebranych dowodów oraz zgłoszonych żądań.

dowód: pismo z dnia 20 listopada 2013 r. – k. 54 akt postępowania Prezesa UOKiK.

dowód: opinia Instytutu Mechanizacji Budownictwa i Górnictwa Skalnego – k. 49-53 akt postępowania Prezesa UOKiK.

Strony postępowania nie skorzystały z przysługujących im praw

Prezes UOKiK ustalił i stwierdził:

Przedsiębiorcy Piotr Szwarkowski i Jan Szwarkowski, wspólnicy spółki cywilnej, prowadzący działalność gospodarczą pod nazwą WOODLAND s. c. w Grybowie wprowadzili drabiny drewniane rozstawne 2x3, 2x4, 2x5, 2x6, 2x7 oraz 2x8 na polski rynek i są producentami w rozumieniu art. 3 pkt 2 lit a ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów, zgodnie z którym producentem jest przedsiębiorca prowadzący w Unii Europejskiej lub na terytorium państw członkowskich Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – stron umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym działalność gospodarczą polegającą na wytwarzaniu produktu albo każdą inną osobę, która występuje jako wytwórca, umieszczając na produkcie bądź do niego dołączając swoje nazwisko, nazwę, znak towarowy bądź inne odróżniające oznaczenie. Na podłużnicach kwestionowanych drabin znajdują się etykiety zawierające m.in. nazwę i adres producenta: „WOODLAND s. c. J&P Szwarkowscy 33 - 330 Grybów, ul. Spokojna 8”.

Podmiotem, na którego przepisy ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów nakładają szczególne obowiązki jest przede wszystkim producent produktu, który zgodnie z art. 10 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów, zobowiązany jest wprowadzać na rynek wyłącznie produkty bezpieczne. Zgodnie z art. 4 ust. 1 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów, produktem bezpiecznym jest produkt, który w zwykłych lub innych, dających się w sposób uzasadniony przewidzieć warunkach jego używania, z uwzględnieniem czasu korzystania z produktu, a także, w zależności od rodzaju produktu, sposobu uruchomienia oraz wymogów instalacji i konserwacji, nie stwarza żadnego zagrożenia dla konsumentów lub stwarza znikome zagrożenie, dające się pogodzić z jego zwykłym użytkowaniem i uwzględniające wysoki poziom wymagań dotyczących ochrony zdrowia i życia ludzkiego. Oceniając bezpieczeństwo produktu, zgodnie z art. 4 ust. 2 pkt 3 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów, uwzględnia się również wygląd produktu, jego oznakowanie, ostrzeżenia i instrukcje dotyczące jego użytkowania oraz wszelkie inne udostępniane konsumentowi wskazówki lub informacje dotyczące produktu. Zgodnie z art. 5 ust. 1 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów, produkt, który nie spełnia wymagań określonych w art. 4, nie jest produktem bezpiecznym.

Z uwagi na to, iż strony postępowania wprowadziły drabiny drewniane rozstawne 2x3, 2x4, 2x5, 2x6, 2x7 oraz 2x8 na rynek, ponoszą oni odpowiedzialność za bezpieczeństwo tych produktów na zasadach określonych w ustawie o ogólnym bezpieczeństwie produktów.

Badania organoleptyczne kwestionowanych drabin przeprowadzone przez inspektorów Inspekcji Handlowej wykazały, iż z uwagi na nierównomierne rozmieszczenie szczebli, brak

zabezpieczenia nakrętek śrub przed poluzowaniem, wystające ostre z zadziorami śruby użyte do zamocowania łańcucha blokującego rozstaw, jak również brak dołączenia do drabin istotnych dla użytkownika informacji i ostrzeżeń związanych ze stosowaniem produktu, nie spełniają one wymagań bezpieczeństwa określonych w ustawie o ogólnym bezpieczeństwie produktów.

W toku niniejszego postępowania Przedsiębiorcy wielokrotnie podnosili, iż nierównomierny rozstaw szczelbi w przedmiotowych drabinach jest wygodniejszy i bezpieczniejszy w użytkowaniu. Prezes UOKiK nie podzielił stanowiska stron postępowania i przychylił się do opinii inspektorów Inspekcji Handlowej, którzy stwierdzili, iż nierównomierny rozstaw szczelbi w przedmiotowych drabinach może spowodować potknięcie lub zachwianie równowagi użytkownika podczas wchodzenia lub schodzenia z drabiny i być przyczyną upadku z drabiny i skutkować poważnymi obrażeniami ciała. Powyższe potwierdza ponadto znajdująca się w aktach niniejszego postępowania wydana w postępowaniu administracyjnych w sprawie ogólnego bezpieczeństwa drabin, w których stwierdzono analogiczne wady opinia IMBiGS, zgodnie z którą spełnienie wymagania określonego w pkt 4.1 normy, zgodnie z którym poszczególne szczelble drabiny powinny być rozmieszczone równomiernie z maksymalną odchyłką ± 2 mm ma istotny wpływ na bezpieczeństwo podczas wchodzenia, a zwłaszcza schodzenia z drabiny, gdy stopy stawiane są na górne powierzchnie szczelbi w sposób intuicyjny – a nierównomierne rozmieszczenie szczelbi stanowi zagrożenie upadku podczas wykonywania tych czynności.

W toku postępowania Przedsiębiorcy podnieśli także, iż nie jest możliwe, aby fabrycznie nowe śruby zastosowane w drabinach posiadały zadzior, gdyż uniemożliwiłoby to nakręcenie nakrętki na taką śrubę oraz odnosząc się do braku zabezpieczeń nakrętek przed poluzowaniem w postaci nakrętek samokątrujących w mocowaniu łańcuszków wskazali, iż w drabinach zastosowano nakrętki podkładowe ze specjalnymi ząbkami w dolnej części, które zabezpieczają ją przed odkręceniem. Mając na uwadze powyższe, należy wskazać, iż znajdujący się w aktach niniejszej sprawy materiał dowodowy w postaci dokumentacji fotograficznej jednoznacznie wskazuje na zastosowanie śrub z zadziorami oraz nakrętek bez ząbków w dolnej części, zabezpieczających je przed odkręceniem. W związku z tym Prezes UOKiK nie może uznać, by strony postępowania skutecznie zakwestionowały wyniki oceny organoleptycznej przeprowadzonej przez inspektorów Inspekcji Handlowej.

Mając na uwadze powyższe, Prezes UOKiK uznał, iż drewniane rozstawne 2x3, 2x4, 2x5, 2x6, 2x7 oraz 2x8 nie spełniają wymagań określonych w art. 4 ust. 1 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów i stanowią zagrożenie dla użytkowników.

W toku niniejszego postępowania Przedsiębiorcy nie przekazali dowodów potwierdzających wyeliminowanie zagrożeń stwarzanych przez drabiny drewniane rozstawne 2x3, 2x4, 2x5, 2x6, 2x7 oraz 2x8, ani dowodów świadczących, że są to produkty bezpieczne. Zdeklarowali, iż nie widzą potrzeby wycofywania dotychczas sprzedanych drabin z rynku i wskazali, iż nowe drabiny będą produkowane z równomiernym rozstawem szczebli, jak również oświadczyli, iż wyślą do dystrybutorów informacje, że jeżeli posiadają drabiny wyprodukowane w lutym 2013 r. lub inne ze zbyt długimi śrubami przy kolejnej dostawie zamienią te drabiny na nowe lub przemontują śruby na miejscu. W opinii organu nadzoru zaproponowane przez strony postępowania działania nie są wystarczające do uznania, że zagrożenia stwarzane przez przedmiotowe drabiny zostaną wyeliminowane.

W związku z powyższym, Prezes UOKiK był zobligowany podjąć środki przewidziane w art. 24 ust. 4 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów.

Ze względu na zagrożenia stwarzane przez przedmiotowe drabiny Prezes UOKiK uznał, iż niezbędne jest ich natychmiastowe wycofanie z rynku. Produkty, które znajdują się na rynku należy odebrać od dystrybutorów i zakazać prezentowania i oferowania ich konsumentom. Na podstawie art. 24 ust. 12 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów, Prezes UOKiK zobowiązał stronę postępowania do przekazania dowodów wykonania decyzji w tym zakresie. W związku z powyższym, dowody wycofania wadliwych produktów z rynku należy przekazać Prezesowi UOKiK. Dowodami takimi powinny być oświadczenia dystrybutorów o nieposiadaniu przedmiotowych drabin drewnianych rozstawnych bądź faktury korygujące VAT potwierdzające zwrot tych produktów. W stosunku do wszystkich odebranych od dystrybutorów drabin powinny być podjęte działania gwarantujące wyeliminowanie niebezpieczeństw grożących konsumentom np. utylizacja przedmiotowych drabin, a następnie przedłożenie potwierdzających to dowodów np. protokołu zniszczenia. Strona postępowania może również przedstawić inny niż wymieniony w zdaniu poprzednim dowód pod warunkiem, że zostanie on uznany za adekwatny i wystarczający przez organ nadzoru.

Mając na uwadze, iż Prezes UOKiK uznał, że przedmiotowe drabiny nie spełniają ogólnych wymagań bezpieczeństwa określonych w art. 4 ust. 1 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów, wprowadzający je na rynek przedsiębiorcy Piotr Szwarkowski i Jana Szwarkowski, wspólnicy spółki cywilnej, prowadzący działalność gospodarczą pod nazwą WOODLAND s. c. w Grybowie naruszyli obowiązek określony w art. 10 ust. 1 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów, co wyczerpuje przesłanki określone w art. 33a ust. 2 pkt 2 powyższej ustawy.

Zgodnie z art. 33a ust 2 pkt 2 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów, za wprowadzenie na rynek produktu niespełniającego wymagań bezpieczeństwa, Prezes UOKiK może nałożyć na producenta karę pieniężną w wysokości do 100 000 zł. O możliwości nałożenia przez Prezesa UOKiK kary pieniężnej za naruszenie przepisów ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów przedsiębiorcy będący stronami niniejszego postępowania zostali pouczony przez Prezesa UOKiK pismem z dnia 24 lipca 2013 r.

Kary pieniężne nakładane przez Prezesa UOKiK na producentów i dystrybutorów na podstawie art. 33a ust. 2 pkt 2 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów mają charakter fakultatywny. Nakładanie ich (względnie samo zagrożenie nimi) stanowi istotny instrument, który ma na celu przyczynienie się do przestrzegania przepisów ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów przez ww. podmioty. Kara pieniężna nakładana przez organ nadzoru ma charakter represyjno – wychowawczy i jest nakładana oraz wykonywana w celu zachowania i przestrzegania obowiązującego porządku prawnego. Ma ona na celu prewencję, tj. zapobieganie w przyszłości tego rodzaju naruszeniom ustawy, jak również represję, czyli ma stanowić odczuwalną dolegliwość za jej naruszenie.

Jak już wskazano, kara pieniężna, o której mowa, ma pełnić funkcję prewencji szczególnej i ogólnej, a więc być zarówno realną i odczuwalną dolegliwością ukaranego podmiotu, będącą reakcją na naruszenie przepisów ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów, jak również wyraźnym ostrzeżeniem na przyszłość, zapobiegającym powtarzaniu nagannych zachowań. W opinii Prezesa UOKiK, odstąpienie od niej stałoby w sprzeczności z celami prewencyjnymi sankcji za naruszenie obowiązku określonego w art. 10 ust. 1 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów, jak również powodowałoby niemożność realizacji celów represyjno – wychowawczych, mających na celu wymuszenie na ukaranym podmiocie przestrzegania reguł prawnych w przyszłości.

Mając na uwadze powyższe, kara pieniężna w wysokości 30 000 zł nałożona przez Prezesa UOKiK na przedsiębiorców Piotra Szwarkowskiego i Jana Szwarkowskiego, współników spółki cywilnej, prowadzących działalność gospodarczą pod nazwą WOODLAND s. c. w Grybowie adekwatna - uwzględnia w należyty sposób okoliczności stwierdzonego naruszenia przepisów ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów.

Ustawa o ogólnym bezpieczeństwie produktów nie zawiera zamkniętego katalogu przesłanek, od których uzależniona jest wysokość kar nakładanych na przedsiębiorców. Art. 33a ust. 4 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie stanowi, że wysokość kary ustala się uwzględniając w szczególności stopień oraz okoliczności naruszenia obowiązków. Na wysokość kary w niniejszej sprawie wpłynęła dokonana przez Prezesa UOKiK ocena całokształtu okoliczności sprawy. Wymierzając karę, Prezes UOKiK uwzględnił wagę

naruszenia przez stronę postępowania przepisów o ogólnym bezpieczeństwie produktów. Mając na uwadze, że produkcja drabin jest głównym przedmiotem działalności stron postępowania, Prezes UOKiK uznał ww. okoliczność jako obciążającą. Z orzecnictwa Naczelnego Sądu Administracyjnego wynika powinność obywateli co najmniej podstawowej orientacji w przepisach prawnych. Zakres wymaganej wiedzy jest zróżnicowany – nie ulega wątpliwości, iż lepsza znajomość prawa jest oczekiwana od osoby prowadzącej działalność gospodarczą w określonej dziedzinie – powinna ona być zorientowana w przepisach prawnych regulujących tę działalność w stopniu wystarczającym do jej poprawnego prowadzenia (*vide* wyrok NSA OZ w Gdańsku z 29 listopada 2000 r., I SA/Gd 1185/98). Działalność stron postępowania ma charakter profesjonalny (zawodowy), co oznacza, że konsumenci mają prawo oczekiwać, iż wprowadzane przez tych przedsiębiorców na rynek produkty będą spełniały wymagania bezpieczeństwa.

Mając na uwadze powyższe, należy przede wszystkim podkreślić, że w stosunku do stron postępowania toczyło się wcześniej postępowanie administracyjne dotyczące ogólnego bezpieczeństwa drabin drewnianych trzystopniowych wolnostojących, rozstawnych, dwustronnych (decyzja Prezesa UOKiK nr DNR-1/43/2013 z dnia 21 maja 2013 r.), organ nadzoru uznał więc, iż strony postępowania powinny mieć świadomość zagrożenia stwarzanego przez ten typ produktów i zwiększyć nadzór nad bezpieczeństwem produktów, które wprowadza na rynek, powinna wiedzieć, że wprowadzając na rynek produkty niespełniające wymagań bezpieczeństwa naraża życie i zdrowie konsumentów. Co więcej, produkt będący przedmiotem niniejszego postępowania należy do tej samej kategorii, co produkt będący przedmiotem wcześniejszego postępowania prowadzonego w stosunku do strony postępowania. W opinii Prezesa UOKiK nie do przyjęcia jest bowiem sytuacja, kiedy przedsiębiorca wprowadza na rynek produkty niebezpieczne, a działania mające na celu wyeliminowanie zagrożeń stwarzanych przez te produkty podejmuje dopiero po otrzymaniu stosownej informacji od organu nadzoru, co przy wymiarze kary zostało potraktowane jako okoliczność obciążająca. Biorąc pod uwagę fakt, że jest to już kolejne naruszenie przepisów ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów przez strony postępowania, Prezes UOKiK uznał, że nałożenie na nie kary pieniężnej sprawi, że strony postępowania dołożą większej staranności w prowadzonej przez siebie działalności gospodarczej i zwiększą kontrolę nad wprowadzanymi przez siebie na rynek produktami.

Przy wymiarze kary pieniężnej za okoliczność łagodzącą w niniejszej sprawie Prezes UOKiK uznał natomiast brak skarg i reklamacji, dotyczących przedmiotowych drabin.

Jednocześnie, jako okoliczność łagodzącą przy wymiarze kary organ nadzoru uznał fakt, iż ryzyko związane z użyciem kwestionowanych drabin nie zostało ustalone przez

inspektorów Inspekcji Handlowej, jako poważne. Mając na uwadze stwierdzone nieprawidłowości Prezes UOKiK oszacował ryzyko przedmiotowych drabin jako średnie.

Ponadto, należy wskazać, iż w toku niniejszego postępowania Prezes UOKiK dał wiarę deklaracji stron postępowania, iż nowo wyprodukowane drabiny będą posiadać - zgodnie z wymaganiami normy – równomierny rozstaw szczebli, co przy ustalaniu wymiary kary nałożonej niniejszą decyzją zostało uznane za okoliczność łagodzącą. Jednocześnie, przy ustalaniu kary pieniężnej organ nadzoru wziął pod uwagę również fakt, iż strony postępowania podjęły współpracę z organem nadzoru m.in. przedkładając dane dotyczące ilości produktów wprowadzonych na polski rynek, pełnej listy dystrybutorów kwestionowanych drabin, ze wskazaniem ilości produktów dostarczonych każdemu z nich, oraz okresu, w którym były one wprowadzane na rynek, co również zostało uznane przez Prezesa UOKiK w niniejszej sprawie za okoliczność łagodzącą.

W postępowaniach prowadzonych na podstawie ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów, kryterium pomocniczym przy określeniu wysokości kary pieniężnej stanowi wysokość korzyści majątkowej osiągniętej przez stronę postępowania ze sprzedaży produktów będących jego przedmiotem. Korzyścią majątkową jest iloczyn produktów wprowadzonych na rynek i ceny sprzedaży jednej sztuki produktu.

Z dokumentów znajdujących w aktach sprawy wynika, iż strony postępowania w okresie od stycznia 2013 r. do września 2013 r. sprzedała łącznie 7 112 egzemplarzy drabin drewnianych rozstawnych: 73 sztuki drabin drewnianych rozstawnych 2x3 za średnią cenę jednostkową 42,55 zł, 1 426 sztuk drabin drewnianych rozstawnych 2x4 za średnią cenę jednostkową 74 515,63 zł, 2 590 sztuk drabin drewnianych rozstawnych 2x5 za średnią cenę jednostkową 59,37 zł, 1 890 sztuk drabin drewnianych rozstawnych 2x6 za średnią cenę jednostkową 68,82 zł, 775 sztuk drabin drewnianych rozstawnych 2x7 za średnią cenę jednostkową 77,46 zł oraz 358 sztuk drabin drewnianych rozstawnych 2x8 za średnią cenę jednostkową 95,23 zł. Obliczona w ten sposób korzyść majątkowa stron postępowania ze sprzedaży kwestionowanych drabin drewnianych rozstawnych wyniosła 454 036,56 zł. Ponadto, w opinii Prezesa UOKiK ilość sprzedanych w ww. okresie drabin należy uznać za znaczną, co zostało dodatkowo potraktowane jako okoliczność obciążająca.

Jak już wskazano, kara pieniężna nałożona na przedsiębiorców Piotra Szwarkowskiego i Jana Szwarkowskiego, współników spółki cywilnej, prowadzących działalność gospodarczą pod nazwą WOODLAND s. c. w Grybowie ma pełnić funkcję prewencji szczególnej i ogólnej, a więc być zarówno realną i odczuwalną dolegliwością ukaranego podmiotu, będącą reakcją na naruszenie przepisów ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów, jak również wyraźnym ostrzeżeniem na przyszłość, zapobiegającym powtarzaniu nagannych zachowań.

Zastosowane przez Prezesa UOKiK środki określone w art. 24 ust. 4 pkt 2 lit. b ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów są adekwatne do zagrożenia stwarzanego przez drabiny drewniane rozstawne 2x3, 2x4, 2x5, 2x6, 2x7 oraz 2x8, zaś kara pieniężna określona w sentencji niniejszej decyzji jest adekwatna do stwierdzonych naruszeń.

W związku z powyższym, Prezes UOKiK orzekł jak w sentencji.

Zgodnie z art. 33a ust. 5 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów, karę pieniężną należy uiścić w terminie 14 dni od dnia uprawomocnienia się decyzji Prezesa UOKiK na konto Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów: NBP O/O Warszawa 51 1010 1010 0078 7822 3100 0000.

Pouczenie:

Na podstawie art. 127 § 3 w związku z art. 5 § 2 pkt 4 Kodeksu postępowania administracyjnego oraz w związku z art. 29 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. Nr 50, poz. 331, Nr 99, poz. 660, Nr 171, poz. 1206, z 2008 r. Nr 157, poz. 976, Nr 223, poz. 1505, z 2009 r. Nr 18, poz. 97, Nr 157, poz. 1241, z 2011 r. Nr 34, poz. 173) oraz na podstawie art. 129 § 2 Kodeksu postępowania administracyjnego, w związku z art. 26 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów, od niniejszej decyzji stronie nie służy odwołanie, jednakże strona niezadowolona z niniejszej decyzji może, w terminie 14 dni od dnia jej doręczenia, zwrócić się do Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z wnioskiem o ponowne rozpatrzenie sprawy.

z up. Prezesa Urzędu Ochrony
Konkurencji i Konsumentów
DYREKTOR
Departamentu Nadzoru Rynku
Anna Mazurak

Otrzymują:

1. Jan Szwarkowski
Woodland s. c.
ul. Spokojna 8
33 – 300 Grybów
2. Piotr Szwarkowski
Woodland s. c.
ul. Spokojna 8
33 – 300 Grybów
3. a/a